

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ державної установи
«Інститут психіатрії, судово-
психіатричної експертизи та
моніторингу наркотиків
Міністерства охорони
здоров'я»
від 07.03.2023 № 23

КОНЦЕПЦІЯ
інтеграції гендерних підходів у діяльність державної установи
«Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу
наркотиків Міністерства охорони здоров'я»

З метою забезпечення дотримання демократичних принципів, відповідно до яких людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека, дотримання рівності прав і свобод – визнаються найвищою соціальною цінністю, державна установа «Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків Міністерства охорони здоров'я» сприяє гендерній рівності у всіх сферах його діяльності.

1. Загальні положення

Інтеграція до європейського співтовариства потребує істотної перебудови усіх соціальних інституцій та процесів на нових, демократичних принципах, вільних від будь-якої форми дискримінації, зокрема й за ознакою гендеру. У цьому дусі витримана державна політика країн Європейського Союзу, які проголосили одним із основних засобів демократизації суспільства політику гендерного мейнстрімінгу («gender mainstreaming policy») як системну стратегію створення рівних можливостей для жінок і чоловіків, подолання гендерної асиметрії та нерівності в усіх сферах життєдіяльності суспільства

Загальною метою цієї Концепції є досягнення ефективної реалізації державної політики гендерної рівності та розширення можливостей для жінок і чоловіків в державній установі «Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків Міністерства охорони здоров'я» (далі - Інститут) шляхом підтримки впровадження сучасних стандартів та підходів у діяльність

Впровадження гендерних підходів у діяльність Інституту здійснюється із дотриманням положень Конституції України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» від 31.10.2000, Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018- 2023 роки, законів України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» та

інших актів, що регулюють суспільні відносини у сфері забезпечення гендерної рівності.

Для налагодження ефективної комунікації у сфері забезпечення паритетного становища жінок і чоловіків в Інституті визначено відповідальну особу (координатора), на яку покладено функції з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі в Інституті.

Інститут бере на себе зобов'язання щодо спрямування своєї діяльності на створення умов для організації роботи з відповідним потенціалом і прозорими зобов'язаннями щодо інтегрування гендерного підходу.

2. Базові принципи

Основою інтеграції гендерних аспектів у діяльність Інституту є комплексний підхід до проблеми рівності жінок і чоловіків, який передбачає впровадження забезпечення принципу гендерної рівності в усі сфери його діяльності.

Інтеграція гендерних підходів у діяльність Інституту базується на таких принципах:

дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності;

верховенства права, відповідно до якого людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави;

законності, який передбачає, що реалізація гендерної політики в діяльності Інституту має здійснюватися відповідно до положень Конституції та в межах і на основі Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

недискримінації, який охоплює забезпечення рівності прав і свобод, рівності перед законом, рівних можливостей осіб та/або груп осіб, повагу до гідності кожної людини;

паритетності та партнерства, який передбачає забезпечення рівноправної участі чоловіків і жінок у різних процесах діяльності Інституту; забезпечення рівноправної участі жінок і чоловіків у прийнятті рішень;

системності та комплексності, які передбачають системну розробку та впровадження досяжних стратегічних завдань, між інституційну співпрацю для їх практичної реалізації;

відкритості, прозорості, цілісності, що зумовлюють висвітлення для громадськості процесів впровадження гендерних аспектів у діяльність Інституту, їх обговорення в експертному середовищі.

3. Мета

Впровадження гендерних аспектів у діяльність Інституту є необхідною умовою рівноправного та стабільного розвитку державної науково-дослідної установи за допомогою використання найбільш ефективних і результативних

засобів.

Метою Концепції є покращення розуміння та застосування в діяльності Інституту суті та цілей державної гендерної політики і сприйняття її як невід'ємного складника демократичної та правової держави.

4. Основні завдання

Основними завданнями впровадження гендерних підходів у діяльність Інституту:

гендерна експертиза внутрішніх нормативних документів (положень, посадових інструкцій, порядків), що регламентують організаційну, фінансово-господарську діяльність Інституту;

системна відмова від принципу “прихованої статевої профорієнтації”;

підтримка ініціатив та формування гендерної культури, подолання усталених стереотипів щодо ролі та місця жінок у діяльності Інституту;

забезпечення гендерного паритету під час ухвалення рішень, пов'язаних із діяльністю Інституту;

підвищення рівня обізнаності працівників Інституту у сфері гендерної рівності, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

протидія та недопущення дискримінації за ознакою статі.

5. Шляхи і способи досягнення мети

Імплементація гендерно орієнтованих підходів діяльності реалізується через використання гендерно чутливих інструментів і практик під час планування роботи Інституту та реалізації його повноважень.

Зокрема, але не виключно, інтегрування гендерних аспектів у діяльність Інституту здійснюється через:

інформування працівників Інституту про ключові концепції гендерної рівності та механізми захисту прав жінок, наведення міжнародного досвіду переваг для різних груп жінок і чоловіків від впровадження гендерної рівності;

гендерний аналіз з метою визначення фактичного становища працівників (жінок і чоловіків) Інституту, виявлення їхніх потреб та інтересів у відповідній сфері / галузі;

здійснення працівниками Інституту своїх повноважень, спрямованих на виконання завдань, покладених законодавством із використанням гендерно чутливих інструментів;

виконання заходів, спрямованих на створення належних умов праці Інституту з урахуванням потреб та інтересів жінок і чоловіків;

моніторинг щодо врахування принципу гендерної рівності під час організації діяльності Інституту з метою недопущення проявів будь-яких форм дискримінації, зокрема за ознакою статі.

6. Заключні положення

Досягнення гендерного паритету в діяльності Інституту є однією з умов його стабільного розвитку, що сприятливо вплине на формування гендерної культури в сфері його діяльності, зміни гендерної свідомості працівників з

урахування гендерних підходів у всіх стратегічних напрямках діяльності інститутів держави і громадянського суспільства.

Реалізація Концепції створюватиме сприятливі умови для:

- впровадження та реалізації державної політики гендерної рівності та недискримінації в діяльності Інституту;

- покращення сприйняття питання гендерної рівності працівниками Інституту, розуміння та підтримки принципів рівності, зокрема гендерної, популяризації нетерпимості до усіх форм дискримінації, подолання усталених стереотипів стосовно гендерних ролей.

Юрисконсульт провідний

Світлана МАКІЄНКО